

Det er tvilsomt om et fotballakademi for åtteåringer, slik Løv-Ham legger opp til, er veien å gå for å utvikle fremtidige fotballtalenter. Tidlig spesialisering kan tvert imot virke mot sin hensikt.

Det er allsidig trening som må til

BARNEFOTBALL



Av Jan Emil Ellingsen, 1. amanuensis i idrett, HIB



Ann-Kristin Nilsen, høgskolelektor i idrett, HIB

FOTBALL ENGASJERER, og er en idrett mange har tanker og meninger om. BT skriver 18.10. om Løv-Hams fotballakademi for barn helt ned i åtteårsalderen.

I utgangspunktet positivt at det legges til rette for at barn og unge skal få drive med fotball. Imidlertid stiller vi oss kritiske til at barn helt ned i åtteårsalderen skal delta i et fotballakademi forbeholdt de såkalte beste og mest talentfulle. At også de beste har behov for utfordringer, bør det ikke herske noen tvil om. Men at det skal skje på bekostning av andre og på et så tidlig tidspunkt, er mildt sagt tvilsomt.

BÅDE NASJONAL OG internasjonal forskning viser at dersom man ønsker å utvikle unge mennesker til fremtidige toppidrettsutøvere og dyktige fotballspillere, er oppskriften ikke tidlig talentutvelgning og spesialisering i enkeltidretter, slik Løv-Ham legger opp til. Tvert imot viser forskningen at prestasjonsnivå i ung alder i liten grad sier noe om ferdigheter og prestasjonsnivå senere i livet.

At noen tidlig presterer bedre i fotball enn andre, er ikke god nok grunn til å ensidig satse på dem verken fra et etisk eller prestasjonsmessig perspektiv.

Å FÅ ØYE PÅ TALENT er komplisert, blant annet fordi medfødte evner ofte viser seg senere i livet. Selv om en person har egenskaper som med god oppfølging kan gjøre ham eller henne til en god fotballspiller, er det ofte slik at disse ikke kan identifiseres for i 14 - 15 års alderen.

Trolig er mange toppfotballspillere gått tapt fordi de ikke utmerket seg tydelig nok i barn-



ULIK MODNING: Medfødte evner viser seg ikke alltid tidlig i livet. Mange toppfotballtalenter er trolig gått tapt fordi de ikke har utmerket seg i ung alder. Disse seksåringene spiller fotball i Fyllingen.

ARKIVFOTO: JAN M. LILLEØ

dommen. Motsatt opplever vi at idrettsutøvere som utmerker seg i ung alder, ikke nødvendigvis blir de beste fotballspillerne når de blir eldre.

DET ER GRUNN TIL å stille spørsmål ved hvorfor så mange fotballtrenere mener de er i stand til å oppdage et talent, ofte uten at de selv har de nødvendige faglige kvalifikasjoner.

Oftest kan de ikke gi noen fullgod begrunnelse, slik at utvelgelsen som regel skjer på feilaktig grunnlag. Fors-

kningen viser at trenere i stor grad velger ut de eldste i et årskull. De profiterer selvsagt på at de er kommet lenger i modning og utvikling enn de som er født senere på året. De som allerede har en aldersfordel, får også mest oppmerksomhet og tette oppfølging av treneren.

FOR Å BLI GOD i fotball (og andre

idretter), kreves mye trening over lang tid. Men ikke at du så tidlig som mulig i livet bare skal trene fotball. Tvert imot vet vi i dag at tidlig, ensidig spesialisering innenfor en enkeltidrett faktisk fungerer mot sin hensikt.

Både når det gjelder motivasjon og ikke minst utvikling av tekniske ferdigheter. En studie av Baker m.fl. er et eksempel på dette.

UTØVERE SOM i tidlig alder stort sett bare drev med en idrett,

måtte trene dobbelt så mye som de som i tillegg også drev andre aktiviteter. Dette innebærer at jo mer allsidig treningen har vært

i tidlig barndom, desto mindre nødvendig er idrettsspesifikk trening senere for å oppnå gode, idrettslige prestasjoner.

Tidlig, ensidig trening i fotball slik Løv-Ham legger opp til med sitt fotballakademi, er der-

for ikke nødvendig for å utvikle gode fotballprestasjoner over tid. En allsidig bevegelseserfaring der en tar hensyn barns og unges utvikling, vil ikke bare være det beste grunnlaget for alle barn, men er også være viktig i forhold for å utvikle fotballspillere til topputøvere. Innenfor disse rammene ønsker vi Løv-Ham lykke til i arbeidet!

Kilder

Baker, J. (2003): Early specialization in youth sport: a requirement for adults expertise? *High Ability Studies*, 14, 85-94.

Baker, J., Cote, J. & Abernethy, B. (2003): Learning from the experts. Practice activities of expert decision makers in sport. *Research Quarterly for exercise and sport*, 74, 342-347.

Cote, J., Baker, J., & Abernethy, B. (2003): From play to practice: A developmental framework for the acquisition of expertise in team sports. In Starks, J. & Ericsson, K.A. (Eds), *Expert performance in sports. Advances in research on sport expertise*. Champaign, Illinois: Human Kinetics (ss. 89-113).

Ellingsen, Jan E. (2009): Å forstå talent. *Kronikk Bergens Tidende*, 13. juni 2009.

Ellingsen, Jan E./Lundhaug, Torbjørn (2007): Bare toppidrett som teller? *Kronikk i Bergens Tidende*, 17. april 2007.

De som allerede har en aldersfordel, får også tette oppfølging av treneren